

HuffPost Greece | Αλέξης Γαγλίας 30.12.2016

2016. Γιορτές και τελευταίες μέρες του χρόνου. Θρησκείες εξακολουθούν να πολεμούν ή μια την άλλη, ή να τρώνε τις σάρκες τους με «αδελφικά μαχαιρώματα»- και όσο πολυπαραγοντικές κι αν είναι οι ανθρώπινες κρίσεις, ειδικά στις πολεμικές και ματωμένες, οι θρησκευτικές διαμάχες διαχρονικά αποτελούν σταθερό και κρισιμο παράγοντα. Το ηθικό και συναισθηματικό φορτίο που κάθε θρησκεία εγγενώς φέρει, συχνά εκτρέπει διαφοροποιήσεις και διαφωνίες σε συγκρούσεις μέχρι τελικής πτώσεως, μέχρι εξαχρείωσης και αφανισμού των αντιπάλων, των αλλόθρησκων, των αιρετικών. Στα χέρια πωρωμένων δημαγωγών οι θρησκείες μετατρέπονται σε εργαλεία άσκησης δύναμης, πολιτικής εξουσίας έως στυγνής τρομοκράτησης. Ακόμα και στην εκκοσμικευμένη Δύση, η άρνηση πολλών πολιτών και πολιτικών να τείνουν χέρι βοήθειας στους πρόσφυγες, στην θρησκευτική τους διαφοροποίηση εδράζει. Πόσοι Μουσουλμάνοι χωράνε σε μια «χριστιανική ήπειρο», αναρωτιούνται. «Δε θα προσαρμοστούν ποτέ, θα μας αλλοιώσουν πολιτισμικά, θα μας κυριεύσουν εντέλει». Φοβούνται.

Η επιβίωση του θρησκευτικού συναισθήματος στον σύγχρονο άνθρωπο, αποδεικνύει ότι η θρησκευτικότητα, η τάση και ανάγκη του ανθρώπου να πιστεύει κάπου, αντλώντας δύναμη και ελπίδα, δεν αποτελεί απλά αρχέγονο αλλά, μάλλον, ορμέμφυτο συναίσθημα και πνευματική ανάγκη με κυτταρικές καταβολές. Δεν συμβαίνει τυχαία. Όλες οι θρησκείες, τέλειες ή ατελείς όπως καθένας μπορεί να τις θεωρεί, κηρύσσουν την αγάπη, όσο πωρωμένες ή επιθετικά διαστρεβλωμένες και αν είναι οι σκόπιμες παρανοήσεις τους. Διαχρονικά οι αυθεντικές θρησκευτικές διδασκαλίες και τα ιερά κείμενα παρείχαν στον μέσο άνθρωπο ένα σύστημα ηθικών αξιών και μια νοηματοδότηση της μοναχικής ατομικότητας μες στον μεγάλο κόσμο. Μετρίασαν την απελπισία του αναπόφευκτου θανάτου και έδωσαν στον άνθρωπο σωτηριολογικό κίνητρο να δει στους άλλους τον εαυτό του.

Διαβάστε το [B' μέρος του αφιερώματος](#)

Η Huffington Post Greece στην ορθόδοξη- όσον αφορά την παράδοση και το μεγαλύτερο μέρος του ποιμνίου- αλλά πολυπολιτισμική και πολυθρησκευτική Ελλάδα, συνομίλησε με ιεράρχες, ιερωμένους και εκπροσώπους διαφορετικών θρησκειών, εκκλησιών και δογμάτων. Απευθύναμε σε όλους τις ίδιες 8 ερωτήσεις, θρησκευσιολογικής/ θεολογικής χροιάς.

Είχαμε την χαρά και την τιμή να μας απαντήσει ο Σεβασμιώτος Μητροπολίτης Δημητριάδος Ιγνάτιος, ένας σοφός, σύγχρονος Ορθόδοξος ιεράρχης, που διαχρονικά προσπαθεί να επικοινωνήσει το χριστιανικό μήνυμα της αγάπης και της ανεκτικότητας.

Στον υποβλητικό ναό του Αγίου Διονυσίου του Αρεοπαγίτη συναντήσαμε τον Σεβασμιώτατο Αρχιεπίσκοπο Καθολικών Αθηνών, π. Σεβαστιανό Ροσσολάτο, που δυο χρόνια πριν άφησε το αγαπημένο του νησί, την Σύρο για να αναλάβει το «πηδάλιο» της Καθολικής Εκκλησίας στην Ελλάδα σε μια περίοδο όπου οι ανθρώπινες ανάγκες πολλαπλασιάστηκαν.

Στην Β' Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία, κοντά στον «ιερό βράχο της Ακροπόλεως» συναντήσαμε τον κύριο Γεώργιο Αδάμ, ποιμένα της Εκκλησίας που ιδρύθηκε το 1924 από Μικρασιάτες πρόσφυγες.

Στην Εβραϊκή Συναγωγή Αθηνών «Μπεθ Σαλώμ» συναντήσαμε τον ενθουσιώδη ραββίνο Γκάμπριελ Νεγρίν, να τελεί το Χανουκά, την γιορτή των Φώτων για τους εβραίους.

Συνομιλήσαμε με [τον Σοφολογιότατο Μουφτή Κομοτηνής, κύριο Μέτσο Τζεμαλί](#), Έλληνα ιερωμένο του Ισλάμ, που με το κήρυγμά του δικαιώνει το τιμητικό επίθετο που συνοδεύει τον τίτλο του.

Σε ένα υπόγειο στον Πειραιά συναντήσαμε [τον ιμάμη Καμάρ Αμπάς](#), έναν ήπιο, καλοσυνάτο άνθρωπο που διαβάζει το Κοράνι σε Πακιστανούς μετανάστες και εργάτες.

Και σε μια πολυκατοικία στο κέντρο της Αθήνας, μιλήσαμε με [τον σουνίτη ιμάμη Κάρι Ακράμ](#), ενώ διδασκε το Κοράνι σε παιδιά μεταναστών από το Πακιστάν και το Μπαγκλαντές.

Στον Ταύρο φωτογραφίσαμε την προσευχή στο ιερό βιβλίο των Σιχ και μιλήσαμε με [Σιχ μετανάστες στην Ελλάδα](#) για μια επαναστατική θρησκεία που στην καστοκρατούμενη, αυστηρά ιεραρχημένη ινδική κοινωνία, κήρυξε την απόλυτη ισότητα των ανθρώπων.

Και σε ένα διαμέρισμα στον Νέο Κόσμο συναντήσαμε τους [Έλληνες βουδιστές του Διαμαντένιου Δρόμου](#) ΤΟΥ
Βουδισμού- θεωρούν, μας έλεγαν, ευτυχή συνθήκη το ότι ζούνε, μελετούν και διαλογίζονται σε ένα δημοκρατικό, κοσμικό κράτος.

Μητροπολίτης Δημητριάδος Ιγνάτιος

Ο ρόλος των Εκκλησιών ν/ θρησκειών ν προσαρμόζεται στους καιρούς και εξελίσσεται ιστορικά ή παραμένει διαχρονικά αμετάβλητος; Ποιος είναι σήμερα;

Καταρχάς, πρέπει να ομολογήσουμε ότι το θρησκευτικό στοιχείο είναι ενδογενές ανθρώπινο χαρακτηριστικό. Από την πρώτη στιγμή της δημιουργίας συνοδεύει την ανθρώπινη ύπαρξη και καθορίζει, εκουσίως ή ακουσίως, την ανθρώπινη στάση και συμπεριφορά, τις διανθρώπινες σχέσεις, την συνύπαρξη των λαών κάθε εποχή. Έλεγε ο Πλούταρχος ότι «είναι δυνατόν να βρεις πόλεις χωρίς τείχη, σχολεία, βασιλείς, οικίες, νομίσματα, θέατρα και γυμναστήρια. Πόλη, όμως, χωρίς ναούς, προσευχές, όρκους και θυσίες, ουδείς είδε, ούτε και θα δει». Τί σημαίνουν όλ' αυτά; Ότι η θρησκευτική έκφραση είναι συστατικό στοιχείο του ανθρώπου, είναι το άγγιγμα του Θεού στο κορυφαίο δημιούργημά Του.

Ενώ, όμως, ισχύει αυτή η αδιαπραγμάτευτη σταθερά, ο ρόλος των θεσμικών θρησκευτικών εκφράσεων μεταβάλλεται στην πορεία του χρόνου και αυτό είναι φυσιολογικό, καθώς οι κοινωνίες εξελίσσονται και είναι απαραίτητο να εκσυγχρονιστεί ο τρόπος, ακόμα και η γλώσσα της επικοινωνίας τους με τον σύγχρονο άνθρωπο. Αυτός που παραμένει, όμως, σταθερός και αμετάβλητος είναι ο πυρήνας της διδασκαλίας κάθε θρησκείας, η πρότασή της προς τον άνθρωπο κάθε εποχής. Η υποκειμενική ερμηνεία, όμως, αυτής της πρότασης, από τους κατά καιρούς εκφραστές των θρησκειών, προσαρμοσμένη, συχνά σε ιστορικές σκοπιμότητες και συγκυρίες, μπορεί να αλλοιώσει ολοκληρωτικά στον ρόλο και την αποστολή των θρησκειών και να τις μετατρέψει από πεδία εσωτερικής αναζήτησης και ειρήνης σε παράγοντες καταστροφής, όπως βλέπουμε να συμβαίνει στην εποχή μας.

Ανταγωνίζονται οι θρησκείες μεταξύ τους;

Μια ματιά στην ιστορία μας δείχνει ότι στην προ Χριστού εποχή κυριαρχούσαν στον κόσμο η ειδωλολατρία και ο Ιουδαϊσμός. Ανάμεσά τους υπήρχε μίσος, το οποίο στηριζόταν βέβαια και στην πολιτική κατάσταση της εποχής, όπου ο Ιουδαϊκός κόσμος ήταν υπόδουλος στους Αιγυπτίους και στους Ρωμαίους. Όταν εμφανίστηκε ο Χριστός και ίδρυσε την Εκκλησία, και οι δύο τότε μεγάλες θρησκείες στράφηκαν με μανία εναντίον του, βλέποντας τον μεγάλο κοινό εχθρό, που κυρίευε ειρηνικά την ανθρωπότητα. Η απώλεια των κεκτημένων προκάλεσε βία και ανέδειξε τους πρώτους Μάρτυρες της Χριστιανικής πίστης.

Από τη μεριά του ο Χριστιανισμός δε λειτούργησε ποτέ ανταγωνιστικά κι αν αυτό συνέβη, σε κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις, δε χαρακτηρίζει το σύνολο του χριστιανικού κόσμου. Ήταν η δύναμη της αλήθειας, που ανέτρεψε τα δεδομένα της προ Χριστού εποχής κι έδωσε στον άνθρωπο νέο νόημα ζωής, αποκαλύπτοντας την κενότητα της αρχαίας θρησκείας. Ο Χριστιανισμός δεν ανταγωνίζεται κανένα, πολεμείται, όμως, απ' όλους, γιατί ενέχει στην ύπαρξή του την Αλήθεια, την μόνη και αποκεκαλυμμένη Αλήθεια, τον σαρκωμένο Θεάνθρωπο Χριστό. Και ως γνωστόν, η αλήθεια πολεμείται με όλους τους τρόπους. Με το ψεύδος δεν ασχολείται κανείς.

Θεωρείτε ότι όλες οι θρησκείες και τα δόγματα κηρύσσουν την αγάπη; Υπάρχουν "καλές" και "κακές" θρησκείες, περισσότερο ή λιγότερο αληθινές;

Δε θα χρησιμοποιήσω τον όρο «καλές» και «κακές», αλλά θα μιλήσω για τις ανθρώπινες απέναντι στην μόνη αποκεκαλυμμένη Αλήθεια του Ιησού Χριστού. Η μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου, σε κάθε του έκφραση, κατά βάθος, κρύβει θετικά στοιχεία, που μπορούν να βοηθήσουν τη ζωή του ανθρώπου. Είναι, όμως, ατελείς. Και είναι ατελείς, γιατί είναι ανθρώπινα κατασκευάσματα, είναι ιστορικά δημιουργήματα, που μπορεί να διαθέτουν ψήγματα αλήθειας, αγνοούν, όμως, την Αλήθεια. Η αυτοσυνειδησία της Εκκλησίας μας είναι ότι κατέχει την μόνη Αλήθεια, αδιαπραγμάτευτη και ακλόνητη στο χρόνο, που δεν είναι απρόσωπη και αόριστη, που δεν πελαγοδρομεί στους διαύλους της ανθρώπινης ατέλειας και αδυναμίας, δεν είναι ιδεολόγημα ή φιλοσοφικό θεώρημα, αλλά πρόσωπο, ο Ιησούς της ιστορίας, ο Χριστός της Σωτηρίας, ο προϋπάρχων Θεός.

Θεωρείτε ότι έχουν αλληλοεπηρεαστεί τα διάφορα θρησκευτικά δόγματα; Π.χ. ο Χριστιανισμός από τον Ιουδαϊσμό ή το Ισλάμ από τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό.

Οι τρεις θρησκείες που αναφέρατε είναι οι λεγόμενες Αβρααμικές θρησκείες, έχουν δηλ.

την αναφορά τους στο πρόσωπο του γενάρχου Αβραάμ. Αυτό έχει τη σημασία του. Η ιουδαϊκή θρησκεία από την άλλη, που έχει ως βάση την Παλαιά Διαθήκη, δεν είναι τίποτα άλλο από τον ιστορικό τόπο και χρόνο της προετοιμασίας της ανθρωπότητας για την υποδοχή του Μεσσία στο πρόσωπο του Χριστού. Όλη η Παλαιά Διαθήκη μας ομιλεί για τον Χριστό και επαληθεύεται στον Χριστό. Σε αυτή τη λογική, ασφαλώς ο Χριστιανισμός έχει προσλάβει και ανανεώσει στοιχεία της ιουδαϊκής, κυρίως, λατρείας, κρατώντας ζωντανή στην λειτουργική και θεολογική του υπόσταση την Παλαιά Διαθήκη, την οποία ερμηνεύει με τον τρόπο που εξήγησα πιο πάνω. Άλλωστε, μη ξεχνάτε ότι ο Χριστός εισέβαλε στην ιστορία μέσα στο ιουδαϊκό περιβάλλον, ακριβώς γιατί αυτό είχε τις προσλαμβάνουσες παραστάσεις και προϋποθέσεις για να Τον δεχθεί.

Υπάρχουν σύγχρονοι άγιοι;

Η αγιότητα είναι οργανικά συνυφασμένη με τη ζωή της Εκκλησίας και προέρχεται από τον Χριστό, ο Οποίος είναι ο μόνος οντολογικώς και κατ' ουσίαν Άγιος. Η αγιότητα είναι εντολή Χριστού και ο προορισμός κάθε συνειδητοποιημένου ανθρώπου μέσα στην Εκκλησία. Το γεγονός ότι στην εποχή μας μοιάζει με ουτοπία ή ένα λησμονημένο όραμα, ουδόλως αφαιρεί την αξία της, ως του προσωπικού στόχου κάθε Χριστιανού. Η Εκκλησία μας, από την άλλη, είναι ο μόνος χώρος όπου βιώνεται η αγιότητα, διά του Μυστηριακού βιώματος και της τήρησης των εντολών του Χριστού. Ως εκ τούτου, Άγιοι υπάρχουν παντού και πάντοτε, αφού πάντοτε υπάρχει η Εκκλησία, που είναι ένα διαρκές εργαστήριο αγιότητος. Οι Άγιοι είναι γύρω μας, είναι ανάμεσά μας, δεν θορυβούν, ούτε αυτοπροβάλλονται, εκπέμπουν, όμως, την Χάρη του Θεού, είναι «επιστολή Χριστού, γνωσκομένη και αναγνωσκομένη υπό πάντων ανθρώπων», όπως διακηρύσσει ο Απόστολος Παύλος.

Πως η θρησκευτική πίστη μπορεί να εκπέσει σε φονταμενταλισμό και να γεννήσει βία; Ποια είναι η στάση των Εκκλησιών ν/ θρησκειών ν και των θρησκευτικών ηγετών;

Αυτό που περιγράφετε είναι ο χειρότερος εφιάλτης του σύγχρονου κόσμου, που προσωποποιείται στις τάξεις του ακραίου ισλαμισμού, η δράση του οποίου, στο όνομα, μάλιστα, της θρησκείας, προσβάλλει την ίδια την θρησκευτική έννοια και γυρίζει τον ανθρώπινο πολιτισμό αιώνες πίσω.

Θαυμάζω και αναγνωρίζω στο πρόσωπο ενός σύγχρονου και κορυφαίου Ορθοδόξου Εκκλ/κού ηγέτη τη βαθιά μελέτη και γνώση του θρησκευτικού φαινομένου και έξω από τα

όρια της Ορθόδοξης πραγματικότητας, ο λόγος του οποίου είναι η καλύτερη απάντηση στο ερώτημά σας. Πρόκειται για τον Αρχιεπίσκοπο Αλβανίας κ. Αναστάσιο, ο οποίος, έχει πει ότι «η θρησκευτική μισαλλοδοξία και η εχθρότητα ανάμεσα στις θρησκευτικές κοινότητες είναι δυνατόν να αναπτυχθούν είτε από σπέρματα θρησκευτικού τύπου ενός ακραίου φανατισμού, είτε από μη θρησκευτικές ρίζες π.χ. παράγοντες πολιτικούς, εθνικιστικούς, αιτίες ψυχολογικές, ιδιοτελείς, που ζητούν να χρησιμοποιήσουν τη θρησκεία για άλλες επιδιώξεις» (Επίκαιρα, 18/3/2010).

Αυτό συμβαίνει και στις μέρες μας με την έξαρση του θρησκευτικού φανατισμού στο ακραίο Ισλάμ. Κινητρά πολιτικά, με σκοπό γεωπολιτικές ανακατατάξεις στην ευρύτερη Μέση Ανατολή, στην Αφρική κ. αλ. ή οικονομικά, για την αφαίμαξη των περιοχών αυτών, πλούσιων σε πηγές ενέργειας, χρησιμοποιούν το όχημα της θρησκείας, ενεργοποιώντας ανθρώπους με σαφή εσωτερικά κενά, για να επιτύχουν τους σκοπούς τους. Πρόκειται για την ειδεχθέστερη αλλοίωση της θρησκείας, που οδηγεί σε αποκρουστικά εγκλήματα εναντίον αθώνων λαών και λαμπρών πολιτισμών.

Η Ορθόδοξη Εκκλησία, αλλά και σύνολος ο Χριστιανισμός κόσμος, εργαζόμαστε για την ειρήνη, αποκρούουμε και καταδικάζουμε κάθε μορφή θρησκευτικού φανατισμού και κοπιάζουμε για την εξεύρεση μόνιμης και σταθερής λύσης, για την παύση του κακού.

Υπάρχουν άτομα ή ομάδες πληθυσμού που η θρησκεία σας ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους πιστούς, που θεωρεί a priori αμαρτωλά ή κατώ τερα;

Στην διδασκαλία του Ευαγγελίου όλοι οι άνθρωποι, ανεξαρτήτως φύλου, θρησκείας, εθνικής προέλευσης και καταγωγής, κοινωνικού και πολιτιστικού status, είναι οι ζωντανές εικόνες του Θεού, προορισμένες να ζήσουν με Αυτόν, να ομοιάσουν προς Αυτόν. Αρα, ουδείς είναι κατώτερος του άλλου. Οι όποιοι διαχωρισμοί μεταξύ των ανθρώπων, σήμερα, αφορούν πολιτικές και άλλες κοσμικές επιδιώξεις και σκοπιμότητες, απέναντι στις οποίες η Ορθόδοξη Εκκλησία στέκεται σταθερά αντίθετη και επικριτική.

Το γεγονός της αμαρτίας, από την άλλη, είναι, δυστυχώς, συνυφασμένο με την ανθρώπινη ύπαρξη, δεν είναι, όμως, η φυσιολογική κατάσταση στην οποία δημιουργήθηκε ο άνθρωπος. Είναι μια αστοχία, είναι η επιλογή της ζωής μακράν του Θεού, έξω απ' το πλαίσιο της κοινωνίας και αγάπης μαζί Του. Η Εκκλησία μας, μιμούμενη τον ιδρυτή Της, στέκεται επικριτικά και αμείλικτα απέναντι στο γεγονός της αμαρτίας, ως λόγο απώλειας της ψυχής και αιώνιας καταστροφής. Απέναντι στον αμαρτωλό άνθρωπο, όμως, επιδεικνύει στοργή και αγάπη, εργαζόμενη για την διόρθωση και σωτηρία του. Η στάση του Κυρίου μας απέναντι σε ανθρώπους εγνωσμένης αμαρτωλότητας, στοχοποιημένους από την υποκριτική, δήθεν ευσεβή, ιουδαϊκή κοινωνία της εποχής του, είναι και πρέπει να είναι

οδηγός ζωής για όλους μας, κληρικούς και λαϊκούς. Οποιαδήποτε άλλη στάση και συμπεριφορά αντιστρατεύεται την λογική του Ευαγγελίου και τίθεται έξω από το πλαίσιο της Εκκλησίας.

Διεκδικεί η θρησκεία την ανώτερη γνώση σε σχέση με την επιστήμη και ποια είναι η σχέση της με το κοσμικό κράτος;

Ανωτερότητα ή κατωτερότητα συναντώνται μεταξύ μεγεθών που βρίσκονται σε σχέση ανταγωνιστική. Μεταξύ Εκκλησίας και Επιστήμης δεν υπάρχει ανταγωνισμός, ούτε αντιπαλότητα. Η Εκκλησία είναι η εξ αποκαλύψεως αλήθεια, που στοχεύει στην θεραπεία και σωτηρία της ψυχής, αγγίζοντας την σφαίρα του υπεραίσθητου. Η Επιστήμη περιορίζεται στα αισθητά. Δρόμοι παράλληλοι, πεδία διαφορετικά.

Υπάρχει, όμως και πλανάται η αίσθηση ότι Εκκλησία και Επιστήμη, βρίσκονται σε σύγκρουση. Πρόκειται για πλάνη, που εδράζεται σε ακραίες τοποθετήσεις εκπροσώπων της Παπικής Χριστιανοσύνης στη Δύση, την περίοδο του Μεσαίωνα, οι οποίοι επεδείκνυαν καχυποψία και αρνητισμό, που μεταβάλλονταν σε βία και φανατισμό, κάθε φορά που η Επιστήμη προχωρούσε σε νέες αποκαλύψεις, με βάση την έρευνα. Στην Ορθόδοξη παράδοση, όμως, δεν συνέβη ποτέ, ούτε συμβαίνει κάτι τέτοιο. Ούτε η Εκκλησία απορρίπτει την Επιστήμη, ούτε η Επιστήμη την Εκκλησία. Αυτό που ίσως συμβαίνει είναι ότι κάποιοι επιστήμονες στέκονται με αρνητισμό απέναντί Της, γιατί αντικατέστησαν την ανάγκη τους για πίστη με την έπαρση των γνώσεών τους, ή τον Θεό με τον εαυτό τους. Από την άλλη, η Εκκλησία μας, πίσω από την επιστημονική έρευνα, πίσω από κάθε επιστημονική ανακάλυψη, που προάγει και υπηρετεί την ανθρώπινη ζωή, διακρίνει τα μεγαλεία του Θεού, ο Οποίος στον χρόνο που Εκείνος επιλέγει και με τον τρόπο που Εκείνος κρίνει, αποκαλύπτεται στην ανθρώπινη ιστορία και μέσα από τα επιστημονικά επιτεύγματα.

Όσον αφορά στη σχέση της Εκκλησίας με το Κράτος, μάλιστα σε μια χώρα όπως η Ελλάδα, είναι διακριτές και στηρίζονται ή πρέπει να στηρίζονται στη βάση αμοιβαίου σεβασμού, εμπιστοσύνης και συναλληλίας. Ο ρόλος των δύο κορυφαίων αυτών θεσμών είναι διαφορετικός και πρέπει να αφήνονται ελεύθεροι να τον υπηρετήσουν. Στην πατρίδα μας, βέβαια, η Εκκλησία κατέχει μια ιδιαίτερη θέση στο κοινωνικό γίγνεσθαι, ριζωμένη στον χρόνο και στην ιστορία, καθώς είναι η τροφός του Γένους, η Μάνα που προσφέρεται και θυσιάζεται διαρκώς για τα παιδιά της. Αυτή την αλήθεια η ιστορία, μέχρι σήμερα την έχει σεβαστεί. Ελπίζω το ίδιο να πράττουν και οι σύγχρονοι διαμορφωτές της.

Μήνυμα/ ευχή για τη νέα χρονιά

Ο Χριστός, με τη γέννησή Του, πραγμάτωσε την αναγέννηση του ανθρώπου, την ανακαίνιση της κτίσης, έφερε την καταλλαγή μεταξύ Θεού και ανθρώπων, την ειρήνη μεταξύ ανθρώπων και περιβάλλοντος. Αυτά τα κορυφαία δώρα οι άνθρωποι τα αρνηθήκαμε, τα ατιμάσαμε, τα περιφρονήσαμε και φτιάξαμε ένα κόσμο φάντασμα, ένα περιβάλλον εχθρικό, μια κοινωνία τρομοκρατημένη από την κυριαρχία του μίσους και του φανατισμού. Όσο απομακρυνόμαστε από τον Θεό, τόσο τα πράγματα θα γίνονται χειρότερα. Όσο, όμως, Τον πλησιάζουμε κι επανεκτιμούμε τα δώρα της αγάπης Του, μετανοώντας για τις απανωτές αστοχίες μας, τόσο θα συμβάλουμε στην αλλαγή της εικόνας, στην αναγέννηση της ελπίδας, στην ανόρθωση της ζωντανής εικόνας Του στην ιστορία. Όλα είναι στο χέρι μας. Ευλογημένο το Νέο Έτος!

Αρχιεπίσκοπος Καθολικῶν Ἀθηνῶν π. Σεβαστιανός Ροσσολάτος

Ο ρόλος των Εκκλησιῶν/θρησκειῶν προσαρμόζεται στους καιρούς και εξελίσσεται ιστορικά ή παραμένει διαχρονικά αμετάβλητος; Ποιος είναι σήμερα;

Τον ρόλο της Εκκλησίας τον όρισε ο ιδρυτής της Ιησούς Χριστός: «δεν ήρθα να καλέσω σε μετάνοια δικαίους, αλλά αμαρτωλούς», «είστε το αλάτι της γης» (να δίνετε το νόημα της ζωής), «είστε το φως του κόσμου» (να μαρτυρείτε, με τον λόγο και τη ζωή σας, την α-λήθεια που γνωρίσατε από μένα), «να κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη», «όποιος ακολουθεί εμένα, δεν θα περπατήσει στο σκοτάδι, αλλά θα έχει το φως της ζωής». Εμείς δεν έχουμε δικαίωμα να αλλάξουμε τον ρόλο της Εκκλησίας. Οφείλομε να τον κατανοούμε καλύτερα και να τον εκπληρώνομε πιστότερα.

Ο άνθρωπος από τη φύση του θέτει πάντα στον εαυτό του βασικά ερωτήματα: εγώ ποιος είμαι; πώς βρέθηκα στη ζωή; Για ποιο σκοπό; Γιατί υποφέρω; Πού θα καταλήξω όταν πεθάνω; Υπάρχει κάποιος πιο δυνατός από μένα; Αυτός ενδιαφέρεται για μένα; Με ποιες προϋποθέσεις; Ασφαλώς μπορεί να παραπλανηθεί και να πει: είμαι μόνος πάνω στη γη, ήρθα από το μηδέν και θα καταλήξω στο μηδέν. Σε εποχές κατά τις οποίες οι τοπικές Εκκλησίες έλαμπαν από αγιοσύνη, τότε προσήλκυαν, και οι Εκκλησίες γίνονταν ψαράδες ανθρώπων. Σε εποχές κατάπτωσης, τυπολατρίας, οι χριστιανοί αλληλοσφάζονταν, και... «ξανασταύρωναν τον Χριστό»! Δεν έφταιγε ο Χριστός, αλλά εμείς οι άνθρωποι που θρησκευόμαστε χωρίς προσωπική μεταστροφή.

Ανταγωνίζονται οι θρησκείες μεταξύ τους;

Εάν η κάθε θρησκεία πιστεύει ότι κατέχει την αλήθεια, αισθάνεται την ανάγκη να οδηγήσει στην αλήθεια τους άλλους. «Κάνετε μαθητές μου όλα τα έθνη», είναι η εντολή του Χριστού, και αυτή η ιεραποστολή χαρακτηρίζει την Εκκλησία. Όμως «η Εκκλησία δεν αυξά-νεται διά του προσηλυτισμού, αλλά διά της "προσέλευσης"», όπως γράφει ο Πάπας Φραγκί-σκος στην Παραίνεση «Η χαρά του Ευαγγελίου» αρ. 14 (ακολουθώντας την πρόταση 7 της Συνόδου των Επισκόπων του 2012, με θέμα τον επανευαγγελισμό του σημερινού ανθρώ-που). Βεβαίως, όσο πιο γνήσιοι είναι οι φορείς της Εκκλησίας, τόσο περισσότερο σέβονται τη χριστιανική πίστη του διπλανού χριστιανού.

Η σημερινή προσπάθεια των Εκκλησιών να πλησιάσουν η μια την άλλη, εκφράζει τη θέλησή τους να μην ανταγωνίζονται μεταξύ τους, αλλά να αναγνωρίσουν η μια την άλλη, αναζητώντας τον δρόμο προς την αρχική ενότητα. Ο Χριστός πράγματι δεν ίδρυσε πολλές Εκκλησίες χωρισμένες, αλλά μια και μόνη Εκκλησία αποτελούμενη από όλες τις τοπικές Εκκλησίες του κόσμου. Και εκεί οφείλομε να βαδίζομε, εάν θέλομε να μην εγκλωβιστούμε στην αλαζονική αυτάρκεια, αλλά να επιδιώκομε την πραγματοποίηση της προσευχής του Χριστού «να είναι όλοι ένα».

Θεωρείτε ότι όλες οι θρησκείες και τα δόγματα κηρύσσουν την αγάπη; Υπάρχουν "καλές" και "κακές" θρησκείες, περισσότερο ή λιγότερο αληθινές;

Όλες οι θρησκείες εκφράζουν κάποιες αλήθειες. Λέει η Β' Σύνοδος του Βατικανού (1962-1965) στη Δήλωση για τις σχέσεις της Εκκλησίας με τις μη χριστιανικές θρησκείες (αρ.2): «Η Καθολική Εκκλησία δεν απορρίπτει τίποτα από ό,τι είναι αληθινό και άγιο σε αυτές τις θρησκείες. (...) Όχι σπάνια αντανακλούν μια αχτίδα εκείνης της αλήθειας που φωτίζει όλους τους ανθρώπους. Ωστόσο η Εκκλησία αναγγέλλει και οφείλει να αναγγέλλει τον Χριστό, που είναι "η οδός, η αλήθεια και η ζωή"». Όπως και μεταξύ των χριστιανών υπάρχουν εκείνοι που μένουν στον τύπο της θρησκείας και δίνουν κακή μαρτυρία γύρω τους, έτσι και μεταξύ των άλλων θρησκείων υπάρχουν εκείνοι που παραχαράσσουν τη γνήσια πίστη και παρουσιάζουν μια «κακή» θρησκεία.

Θεωρείτε ότι έχουν αλληλοεπηρεαστεί τα διάφορα (μονοθεϊστικά) θρησκευτικά δόγματα; Π.χ. ο Χριστιανισμός από τον Ιουδαϊσμό ή το Ισλάμ από τον Χριστιανισμό

και τον Ιουδαϊσμό.

Οπωσδήποτε ο Χριστιανισμός είναι η φυσική εξέλιξη του Ιουδαϊσμού, οποίος περίμενε (και περιμένει) τον Μεσσία. Η Εκκλησία είδε τον Μεσσία στο πρόσωπο του Ιησού από τη Ναζαρέτ, γι' αυτό και τον ονόμασε Χριστό (=χρισμένο, μεσσία). Το ευαγγέλιο κατά Ματθαίο συχνά επαναλαμβάνει: «αυτό συνέβη για να πραγματοποιηθεί ό,τι ειπώθηκε από τον προφήτη...». Ο Ιησούς είναι αυτός που προαναγγέλλουν οι προφήτες, και πραγματοποιεί τις προφητείες. Είναι το «ναι» του Θεού προς την ανθρωπότητα, όπως λέει ο απόστολος Παύλος. Το Ισλάμ, από ό,τι γνωρίζω, είναι δημιούργημα της θρησκευτικής εμπειρίας του Μωάμεθ, ο οποίος είχε γνωρίσει (μάλλον επιφανειακά) τον Ιουδαϊσμό και τον Χριστιανισμό, και ανέμιξε στη διδασκαλία του στοιχεία από την τότε θρησκεία των Αράβων μαζί με στοιχεία Ιουδαϊοχριστιανικά.

Υπάρχουν σύγχρονοι άγιοι;

Βεβαίως! Υπάρχουν άγιοι αφανείς και άγιοι που εντυπωσιάζουν. Έχουμε πολλούς Αγίους που έζησαν τον περασμένο αιώνα, αλλά και τις τελευταίες δεκαετίες. Αυτοί κρατούν την ανθρωπότητα όρθια, αντλώντας από την αγιοσύνη του θεανθρώπου Χριστού και σωτήρα των ανθρώπων! Η Καθολική Εκκλησία συνεχίζει να εξετάζει τη ζωή των τέκνων της που διέπρεψαν στον δρόμο της μεταστροφής και στον αγώνα της αγιοσύνης. Όταν διαπιστώσει ότι έζησαν το Ευαγγέλιο με τρόπο ηρωικό, τους ανακηρύσσει αγίους, υπόδειγμα προς μίμηση! Στη σύγχρονη εποχή, για να ανακηρύξει η Εκκλησία κάποιο χριστιανό Άγιο, απαιτείται να έχει γίνει κάποιο θαύμα με την επίκληση του συγκεκριμένου αγίου, με το οποίο να επικυρώνει ο Θεός την αγιοσύνη του πιστού. Το θαύμα πιστοποιείται από τους επιστήμονες (χριστιανούς ή μη) οι οποίοι διαβεβαιώνουν ότι η θεραπεία ενός ανθρώπου έγινε ακαριαία και με τρόπο ανεξήγητο για την επιστήμη.

Πώς η θρησκευτική πίστη μπορεί να εκπέσει σε φονταμενταλισμό και να γεννήσει βία; Ποια είναι η στάση των Εκκλησιών/θρησκειών και των θρησκευτικών ηγετών;

Η λέξη φονταμενταλισμός εκφράζει την προσπάθεια του πιστού να επιστρέψει στο αρχικό θεμέλιο, στη γνησιότητα της αρχικής πίστεως. Αυτό είναι καλό. Το κακό είναι όταν νομίζει ότι αυτός είναι ο τέλειος και ο ανώτερος, μέχρι σημείου να περιφρονεί τους άλλους, και μάλιστα να θέλει να τους επιβάλει αυτή τη γνησιότητα, ακόμη και με τη βία. Έτσι όμως δεν γίνεται φορέας του Θεού, παράγοντας ζωής και ενότητας, αλλά αιτία αντιπαράθεσης,

διχόνοιας, μίσους, θανάτου.

Ο Πάπας Αγ. Ιωάννης Παύλος Β' εγκαινίασε την προσευχή υπέρ της Ειρήνης στην Ασίζη, μεταξύ των Ηγετών όλων των θρησκειών, με την πεποίθηση ότι οι θρησκείες είναι και πρέπει να είναι φορείς συνδιαλλαγής και ειρηνικών σχέσεων.

Δυστυχώς ορισμένοι χριστιανοί πέφτουν στον φανατισμό, επειδή δεν βιώνουν το αληθινό πρόσωπο του Θεού. Ο Ιησούς Χριστός, ο Σωτήρας μας, άφησε τη βία του φονταμενταλισμού να πέσει επάνω του και να τον θανατώσει, ΧΩΡΙΣ να ανταποδώσει το κακό με κακό, αλλά με το «Πατέρα, συγχώρεσέ τους, δεν ξέρουν τι κάνουν». Δεν μπορούν λοιπόν οι μαθητές του, και πολύ περισσότερο οι εκκλησιαστικοί ηγέτες, να μιλούν και να φέρονται ως φονταμενταλιστές.

Υπάρχουν άτομα ή ομάδες πληθυσμού που η θρησκεία σας ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους πιστούς, θεωρεί a priori αμαρτωλά ή κατώ τερα;

Αυτή η αντίληψη δεν είναι χριστιανική. Όλοι γεννιόμαστε αμαρτωλοί, δηλαδή με την τάση προς την υπερηφάνεια, τον εγωισμό, την παρακοή προς τον Θεό και την έλλειψη αγάπης, χωρίς προσωπικό μας φταιξιμο. Αλλά μεγαλώνοντας αντιλαμβανόμαστε ότι αυτή η κακή κληρονομιά, μας επηρεάζει τόσο ώστε δεν μπορούμε να φτιάξουμε τη γη επίγειο παράδεισο. Ο Υιός του Θεού λοιπόν ενσαρκώθηκε, έγινε άνθρωπος, για να σώσει ΟΛΟΥΣ του ανθρώπους, «επειδή όλοι αμαρτήσαν» όπως λέει ο Αγ. Παύλος. Ο Ιησούς Χριστός δεν ξεχώριζε τους ανθρώπους, όπως έκαναν οι θρησκευτικοί ηγέτες της εποχής του, που περιφρονούσαν και απέφευγαν ορισμένους, αλλά συναναστρεφόταν με όλους. Άλλωστε εμείς δεν γνωρίζουμε την ψυχή του καθενός, και δεν μπορούμε να ξέρουμε σε τι βαθμό φταίει ο ίδιος για τη συμπεριφορά του ή σε τι βαθμό φταίνει οι άλλοι ή οι συνθήκες. Γι' αυτό ο Χριστός μας λέει «μην κρίνετε για να μην κριθείτε, μην καταδικάζετε για να μην καταδικαστείτε, συγχωρείτε και θα συγχωρηθείτε».

Διεκδικεί η θρησκεία την ανώτερη γνώση σε σχέση με την επιστήμη και ποια είναι η σχέση της με το κοσμικό κράτος;

Η Β' Σύνοδος του Βατικανού (διάταγμα "η Χαρά και η Ελπίδα" 36) μιλάει για τη νόμιμη αυτονομία των γήινων πραγμάτων. Και ορίζει την ορθή και τη λανθασμένη κατανόηση αυτής της έκφρασης: «Η μεθοδική έρευνα κάθε επιστήμης, εάν προχωρεί κατά τρόπο πραγματικά επιστημονικό, και σύμφωνα με τους ηθικούς κανόνες, δεν θα είναι ποτέ σε πραγματική αντίθεση με την πίστη, διότι οι κοσμικές πραγματικότητες και εκείνες της πίστεως προέρχονται από τον ίδιο τον Θεό». «Αν εννοείται ότι τα δημιουργήματα δεν εξαρτώνται από τον Θεό, και ότι ο άνθρωπος μπορεί να τα χρησιμοποιεί χωρίς να αναφέρεται στον Δημιουργό, τότε σε κανέναν που πιστεύει στον Θεό δεν διαφεύγει πόσο λανθασμένη είναι

αυτή η γνώμη. Πράγματι το πλάσμα χωρίς τον Πλάστη σβήνει». Σχετικά με το Κράτος δηλώνει η Σύνοδος στο ίδιο Διάταγμα (αρ.76): «Η πολιτική κοινότητα και η Εκκλησία είναι στον τομέα τους ανεξάρτητες και αυτόνομες η μία από την άλλη. Και οι δύο όμως, αν και με διαφορετικό τρόπο, είναι στην υπηρεσία της προσωπικής και κοινωνικής κλήσης των ίδιων ανθρώπων».

Μήνυμα/ευχή για τη νέα χρονιά.

Τα Χριστούγεννα είναι η θρησκευτική γιορτή των χριστιανών για τη γέννηση του Ιησού της Ναζαρέτ, τον οποίο πιστεύουμε ως Υιό του Θεού ενσαρκωμένο για να σώσει τον άνθρωπο από την αδιέξοδη ζωή στην οποία ξέπεσε, εξαιτίας της αρχικής επιλογής του να ζήσει ανεξάρτητος και χωρίς αναφορά προς τον Θεό. Παρατηρούμε ότι, στον εμπορευματοποιημένο πολιτισμό μας, η εορταστική ατμόσφαιρα των Χριστουγέννων επεκτάθηκε σε κοινωνίες άσχετες με την πίστη στον Χριστό. Αλλά και μέσα στις κοινωνίες των βαπτισμένων το νόημα των Χριστουγέννων έχει ξεφτίσει: πολλοί ζουν τη χαρά των Χριστουγέννων χωρίς Χριστό! Ζούμε λοιπόν αυτή την αντίφαση σήμερα: ατμόσφαιρα χαράς χωρίς την αίσθηση: ότι έχω ανάγκη από ένα Σωτήρα, χωρίς να χαιρόμαι που τον γνωρίζω, χωρίς να καταφεύγω σ' Εκείνον για να με σώσει, χωρίς αλλαγή ζωής εδώ στη γη και χωρίς προοπτική αιωνιότητας!

Προτρέπω λοιπόν όσους νιώθουν χριστιανοί, να αναζητήσουν έναν πιο ουσιαστικό και ειλικρινή δεσμό με τον Χριστό στη ζωή τους. Καλώ όσους δεν γνωρίζουν τον Χριστό, να τον αναζητήσουν μέσα από τη μαρτυρία ανθρώπων που πιστεύουν αληθινά σ' Αυτόν και ζουν σε κοινωνία με τον Σωτήρα των ανθρώπων.

Ραββίνος Αθηνών ν Γκάμπριελ Νεγρίν

Ο ρόλος των Εκκλησιών ν/ θρησκειών ν προσαρμόζεται στους καιρούς και εξελίσσεται ιστορικά ή παραμένει διαχρονικά αμετάβλητος; Ποιος είναι σήμερα;

Ο Εβραίος οφείλει να ζει σύμφωνα με τον Νόμο κι όχι για τον Νόμο. Κατ' ακολουθίαν, σύσσωμη η παράδοση των Ισραηλιτών (γραπτή και προφορική) οφείλει να καλύπτει όλες τις πτυχές του σύγχρονου ιουδαϊκού βίου να κατανοεί τις ανάγκες των πιστών και να αγκαλιάζει τις ανησυχίες τους, τις προκλήσεις των καιρών αλλά και την εξέλιξη – ανάπτυξη

που επιβάλουν τα σοφά πλην πεπερασμένα ανθρώπινα επιτεύγματα. Ο Νόμος λοιπόν, δεν έχει ρόλο περιοριστικό τουναντίον υποχρεούται να δίνει νόημα στη ζωή μας και να την εμπλουτίζει τονίζοντας τη Θεία ευλογία σε κάθε μας πράξη, όπως είναι γραμμένο «[...] ἔκλεξαι τὴν ζωὴν [...]» (Δευτερονόμιο 30:19). Αυτό βέβαια δεν επισύρει την αλλαγή ή τροποποίηση του Νομου και της παράδοσης (πράγμα αδύνατον). Απλά, την προσαρμογή τους, διατηρώντας όμως πάντα την θεόπνευστη βάση τους αναλλοίωτη. Με άλλα λόγια: «Οτι ἡ ἐντολὴ αὕτη, ἣν ἔγωγ' ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστιν. Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ἐστὶ [...]» (Δευτερονόμιο 30:11-12).

Ανταγωνίζονται οι θρησκείες μεταξύ τους;

Πολλοί οι δρόμοι προς την αλήθεια. Άλλοι δύσβατοι κι άλλοι ευκολοδιάβατοι. Άλλοι πιο μακρὺς κι άλλοι πιο σύντομοι. Ο καθένας τους όμως δομημένος σύμφωνα με τις πνευματικές ανάγκες αλλά και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από την αποστολή του κάθε λαού. Θα μπορούσαμε λοιπόν, ορθά να ισχυριστούμε πως ο ανταγωνισμός στην προκειμένη αυτή περίπτωση δεν μπορεί να έχει κανένα νόημα.

Θεωρείτε ότι όλες οι θρησκείες και τα δόγματα κηρύσσουν την αγάπη; Υπάρχουν "καλές" και "κακές" θρησκείες, περισσότερο ή λιγότερο αληθινές;

Η αγάπη εξαρτάται πάντα από αυτόν που αγαπά λιγότερο. Αν δεχτούμε ως θεμελιώδεις ιδιότητες του Κυρίου την αὐλόγητά Του, την αδιαιετότητά Του και την αιωνιότητα της ὑπαρξῆς Του, τότε αντίστοιχα απεριορίστη είναι κι η αγάπη Του. Για τον λόγο αυτό, δε θα μπορούσε ένα σύστημα το οποίο οδηγεί και οδηγείται από την πίστη προς τον Θεό, να κηρύττει κάτι άλλο από την αγάπη.

Θεωρείτε ότι έχουν αλληλοεπηρεαστεί τα διάφορα (μονοθεϊστικά) θρησκευτικά δόγματα; Π.χ. ο Χριστιανισμός από τον Ιουδαϊσμό ή το Ισλάμ από τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό.

Το εναρκτήριο, θεοποίητο βιβλίο της Πεντατεύχου, η Γέννηση, μας διδάσκει πως πρώτος ο Αβραάμ αναζητά τον ένα και μοναδικό Θεό. Έτσι, το φως του μονοθεϊσμού είναι ένας πολύτιμος θησαυρός τον οποίον κληρονομεί, ο Πατριάρχης μας, από κοινού, σε όλα τα τέκνα Αβραάμ (είτε βιολογικά, είτε πνευματικά).

Υπάρχουν σύγχρονοι άγιοι;

Ουδείς σεπτός στην δημιουργία εκτός του Δημιουργού. Με δεδομένη την αυστηρή αποκλειστικότητα του Μεγαλοδύναμου στην αγιότητα, θα ήταν ανεπίτρεπτο κι αδύνατο να αποδοθεί αλλού το χαρακτηριστικό της ιερότητας χωρίς να προσβάλλονται οι βασικές αρχές του απόλυτου μονοθεϊσμού. Κατά συνέπεια, στον άνθρωπο δίδεται μοναχά η δυνατότητα της λατρείας της Θεία αγιότητας αλλά και της έκφρασης αυτής μέσα από την υπάκουη ενσάρκωση του θεόπνευστου Μωσαϊκού Νόμου (Τορά). Άλλωστε αυτό μας προστάζει ο ίδιος ο Νόμος λέγοντας: «[...] και έσεσθε άγιοι, ότι άγιός έμι έγώ Κύριος.» (Λευιτικόν 11:45).

Πως η θρησκευτική πίστη μπορεί να εκπέσει σε φονταμενταλισμό και να γεννήσει βία; Ποια είναι η στάση των Εκκλησιών ν/ θρησκειών ν και των θρησκευτικών ν ηγετών ν;

Η απάντηση στην ερώτηση αυτή βρίσκεται στην ίδια την Ελληνική γλώσσα. Σε αυτήν υπάρχει σαφής διαχωρισμός μεταξύ του πιστού ο οποίος θρησκεύεται και του θρησκόληπτου. Αυτός που κατανοεί, ενστερνίζεται και διάγει τον βίο του σύμφωνα τα ενάρετα διδάγματα της πίστης στον έναν και μοναδικό Θεό, τον ύψιστο οικτίρμων Δημιουργό, απαρνείται κάθε είδους ακραίας σκέψης και απεχθάνεται κάθε πράξη που μετά βίας διαταράσσει την ισορροπία κι αρμονία της πλάσις. Η Ιουδαϊκή διδασκαλία καθοδηγώντας τους πιστούς και πιο συγκεκριμένα τους Ιερουργούς αναφέρει: «[...] Εσο εκ των μαθητών του Ααρών (του Αρχιερέα), αγαπών ειρήνην και επιδιώκων ειρήνην, αγάπων τους συνανθρώπους σου και πλησιάζων αυτούς εις τον Νόμον.» [Κεφάλαια Πατέρων 1:12].

Υπάρχουν άτομα ή ομάδες πληθυσμού που η θρησκεία σας ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους πιστούς, θεωρεί a priori αμαρτωλά ή κατώ τερα;

«Και έίπεν ο Θεός· ποιήσωμεν άνθρωπον κατ' εικόνα ημετέραν και καθ' ομοίωσιν [...]» (Γένεσις 1:26). Τον κάθε άνθρωπο έποίησε ο Κύριος κατ' εικόνα Του και καθ' ομοίωσιν Του, χωρίς καμία εξαίρεση. Όλοι είμαστε υπόλογοι του Κυρίου και κρινόμαστε από αυτόν. Πράγματι, καλούμαστε να υπηρετήσουμε διαφορετικούς ρόλους και οφείλουμε να εκπληρώσουμε διαφορετικές αποστολές, αυτό όμως σε καμία περίπτωση δεν μας ξεχωρίζει κάνοντας μας καλύτερους ή χειρότερους, ανώτερους ή κατώτερους.

Διεκδικεί η θρησκεία την ανώτερη γνώση σε σχέση με την επιστήμη και ποια είναι η σχέση της με το κοσμικό κράτος;

Όπως προανέφερα δεν υπάρχει μονάχα ένας δρόμος προς την Αλήθεια. Η ανεύρεσή της και η ταύτισή μας με αυτήν είναι μια πανανθρώπινη ανάγκη. Θα πρέπει να εστιάσουμε τις προσπάθειές μας στο πως θα μπορέσουμε μέσα από κοινούς ορίζοντες να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για αυτόν τον κοινό σκοπό. [βλ. ακόμα ερ. 1]

Μήνυμα/ ευχή για τη νέα χρονιά.

Είθε να εστιάζουμε σε αυτά που μας ενώνουν και όχι σε αυτά που μας χωρίζουν. Εάν αντιληφθούμε το πόσο ίδιοι είμαστε, οι διαφορές μας θα είναι μονάχα εκείνο το γλυκό φως που αποσβένει τις ατέλειές μας.

Κύριος Γεώργιος Αδάμ, ποιμένας στη Β' Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία

Ο ρόλος των Εκκλησιών / θρησκειών προσαρμόζεται στους καιρούς και εξελίσσεται ιστορικά ή παραμένει διαχρονικά αμετάβλητος; Ποιος είναι σήμερα;

Και τα δύο. Αφενός, ο ρόλος τους πρέπει να προσαρμόζεται καθώς αλλάζουν οι ανάγκες και οι προκλήσεις. Για να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις καινούργιες ανάγκες, πρέπει να υπάρχει προσαρμογή στις μεθόδους και στους τρόπους υπηρεσίας προς το συνάνθρωπο. Αφετέρου, ο ρόλος της Εκκλησίας δεν πρέπει να προσαρμόζεται αναφορικά με την πίστη, το σκοπό και την αποστολή της. Πρέπει να λέει την αλήθεια για το Θεό, να κηρύττει πως η μόνη πραγματική ελπίδα συνεχίζει να είναι μόνο ο Χριστός κι αυτό να αντανakλάται στη ζωή των ανθρώπων της Εκκλησίας. Έτσι θα μπορεί να εμπνεύσει τον κοινωνικό της περίγυρο.

Ανταγωνίζονται οι θρησκείες μεταξύ τους;

Πιστεύω πως ναι, επειδή καθεμιά με τον τρόπο της πιστεύει πως κατέχει την αλήθεια, την οποία και επιθυμεί να διαδώσει. Σε κάθε θρησκεία υπάρχει κάποια αίσθηση αποκλειστικότητας. Ο Χριστός, όμως, δεν μπορεί να μπει σε διαδικασίες ανταγωνισμού. Αρκεί να σκεφτεί κανείς ότι ο ίδιος έχει πει: «Εγώ είμαι η οδός, η αλήθεια και η ζωή· κανείς δεν πηγαίνει στον Πατέρα παρά μόνο αν περάσει από μένα» (Κατά Ιωάννην 14,6). Εφόσον δεν υπάρχει άλλος δρόμος για το Θεό κι εφόσον ο Χριστός είναι «παντοκράτορας» (Αποκάλυψη 1,8), τότε προφανώς δεν υπάρχει ανταγωνιστής. Ταυτόχρονα, είπε: «... εί τις θέλει 'οπίσω μου 'ελθεῖν...» (Κατά Ματθαίον 16,24). Κι ας μην ξεχνάμε πως σταυρώθηκε για τους εχθρούς Του (Ρωμαίους 5,8) για να τους κερδίσει με την αγάπη Του. Ποιος άλλος έχει ανταγωνιστεί τη δική Του αγάπη;

Θεωρείτε ότι όλες οι θρησκείες και τα δόγματα κηρύσσουν την αγάπη; Υπάρχουν "καλές" και "κακές" θρησκείες, περισσότερο ή λιγότερο αληθινές;

Είναι σωστό που τοποθετείτε την αγάπη μαζί με την αλήθεια. Στο χωνευτήρι του σήμερα η αγάπη συχνά καταλήγει να είναι μια αφελής ανεκτικότητα, επειδή η αλήθεια δεν είναι τίποτα άλλο από προσωπική άποψη. Εξαρτάται, λοιπόν τι εννοεί κανείς όταν μιλάει για αγάπη. Οι περισσότερες θρησκείες κηρύσσουν κάποιας μορφής αγάπη. Στο Χριστιανισμό η αγάπη και η αλήθεια ενώνονται στο πρόσωπο του Χριστού. Η αλήθεια είναι πως ο άνθρωπος είναι αποχωρισμένος από το Θεό λόγω της αμαρτίας και βαδίζει προς την αιώνια απώλεια. Η αγάπη είναι πως ο Χριστός πεθαίνει για να μπορούμε να βρούμε συγχώρηση, συμφιλίωση με το Θεό κι αιώνια ζωή. «Τόσο πολύ αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, ώστε παρέδωσε στο θάνατο το μονογενή του Υιό, για να μη χαθεί όποιος πιστεύει σ' αυτόν αλλά να έχει ζωή αιώνια» (Κατά Ιωάννην 3,16). Με βάση αυτό, ακόμη κι ο οργανωμένος χριστιανισμός ως θρησκεία γίνεται κακός και ψεύτικος, αν τελικά μπερδέψει τους πιστούς και δεν τους οδηγήσει αποκλειστικά στο Χριστό.

Διαβάστε το [Β' μέρος του αφιερώματος](#)

Θεωρείτε ότι όλες οι θρησκείες και τα δόγματα κηρύσσουν την αγάπη; Υπάρχουν "καλές" και "κακές" θρησκείες, περισσότερο ή λιγότερο αληθινές;

Είναι σωστό που τοποθετείτε την αγάπη μαζί με την αλήθεια. Στο χωνευτήρι του σήμερα η αγάπη συχνά καταλήγει να είναι μια αφελής ανεκτικότητα, επειδή η αλήθεια δεν είναι τίποτα άλλο από προσωπική άποψη. Εξαρτάται, λοιπόν τι εννοεί κανείς όταν μιλάει για αγάπη. Οι περισσότερες θρησκείες κηρύσσουν κάποιας μορφής αγάπη.

Στο Χριστιανισμό η αγάπη και η αλήθεια ενώνονται στο πρόσωπο του Χριστού. Η αλήθεια είναι πως ο άνθρωπος είναι αποχωρισμένος από το Θεό λόγω της αμαρτίας και βαδίζει προς την αιώνια απώλεια. Η αγάπη είναι πως ο Χριστός πεθαίνει για να μπορούμε να βρούμε συγχώρηση, συμφιλίωση με το Θεό κι αιώνια ζωή. «Τόσο πολύ αγάπησε ο Θεός τον κόσμο, ώστε παρέδωσε στο θάνατο το μονογενή του Υιό, για να μη χαθεί όποιος πιστεύει σ' αυτόν αλλά να έχει ζωή αιώνια» (Κατά Ιωάννην 3,16). Με βάση αυτό, ακόμη κι ο οργανωμένος χριστιανισμός ως θρησκεία γίνεται κακός και ψεύτικος, αν τελικά μπερδέψει τους πιστούς και δεν τους οδηγήσει αποκλειστικά στο Χριστό.

Θεωρείτε ότι έχουν αλληλοεπηρεαστεί τα διάφορα θρησκευτικά δόγματα; Π.χ. ο Χριστιανισμός από τον Ιουδαϊσμό ή το Ισλάμ από τον Χριστιανισμό και τον Ιουδαϊσμό.

Στο Χριστιανισμό η Καινή Διαθήκη έχει τις ρίζες της στην Παλαιά Διαθήκη. Ο Χριστός είναι η εκπλήρωση όλης της Αγίας Γραφής, Παλαιάς και Καινής Διαθήκης. Το Ισλάμ, επίσης, έχει θρησκευολογικές επιρροές από το Χριστιανισμό και από τον Ιουδαϊσμό. Όμως, δεν πρέπει να σκεφτούμε πως επειδή υπάρχουν ανθρωπολογικές και πολιτισμικές επιρροές, όλοι λένε το ίδιο πράγμα με διαφορετικά λόγια. Οπότε ό,τι κι αν πιστεύεις, αν είσαι ειλικρινής, αυτό φτάνει. Υπάρχουν θεμελιώδεις διαφορές μεταξύ τους για το ποιος είναι ο Θεός, ποια είναι η ανάγκη του ανθρώπου, πώς μας αποκαλύφθηκε ο Θεός, πώς τον πλησιάζει ο άνθρωπος, τι μας ζητάει. Κορύφωση της διαφορετικότητας είναι το κήρυγμα για το σταυρό του Χριστού, το οποίο θεωρείται «σκάνδαλο» ή «ανοησία»: ημεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἑσταυρωμένον, Ἰουδαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν... (Α' Κορινθίους 1,23).

Υπάρχουν σύγχρονοι άγιοι;

Η Αγία Γραφή διδάσκει πως κάθε άνθρωπος, όταν μετανοήσει και πιστέψει στο Χριστό, ο Θεός τον ξεχωρίζει (δηλαδή τον αγιάζει) από τον κόσμο. Για αυτό στην Αγία Γραφή «άγιοι» είναι όλοι εκείνοι που βίωσαν εμπειρία μεταστροφής στο Χριστό. Πολλές από τις επιστολές του αποστόλου Παύλου ξεκινούν με φράσεις όπως: ...πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τοῖς οὖσιν ἐν Φιλίπποις... (προς Φιλιππησίους 1,1). Είναι «άγιοι» επειδή με την πίστη ενώθηκαν με το Χριστό και ξεχωρίστηκαν από τον κόσμο, παρόλο που συνεχίζουν να ζουν μέσα σ' αυτόν.

Υπάρχουν, λοιπόν άνθρωποι που, ως αποτέλεσμα της μεταστροφής τους, αγαπούν το Χριστό κι αυτό τους οδηγεί να Τον εμπιστεύονται στην καθημερινότητά τους, να Τον ακολουθούν και να Του μοιάζουν, να συγχωρούν τους εχθρούς τους, να υπηρετούν όλους, να σταυρώνουν τα πάθη τους με τη δύναμη του Θεού. Βιώνουν την εν Χριστώ ζωή βαθύτερα. Ναι, υπάρχουν σύγχρονοι άγιοι.

Πώς η θρησκευτική πίστη μπορεί να εκπέσει σε φονταμενταλισμό και να γεννήσει βία; Ποια είναι η στάση των Εκκλησιών ν/ θρησκείων και των θρησκευτικών ηγετών;

Στο Χριστιανισμό αυτό συμβαίνει λόγω της διαστρεβλωμένης ερμηνείας της Αγίας Γραφής, κάτι που είναι άκρως ειρωνικό τη στιγμή που ο Χριστός πεθαίνει για τους εχθρούς Του, προσεύχεται για τους σταυρωτές Του, κηρύττει τη συγχώρηση των εχθρών Του. Όταν, λοιπόν, κάποιος προσπερνάει το ότι ο Θεός τον συγχώρησε εξαιτίας της θυσίας του Χριστού κι αρνείται να δείξει την υπομονή και την αγάπη που ο ίδιος έλαβε, τότε μάλλον δεν έχει καταλάβει το Ευαγγέλιο, στο οποίο η αλήθεια και το έλεος συνυπάρχουν. Προφανώς τα πράγματα γίνονται πολύ χειρότερα όταν οι χριστιανοί ηγέτες διαστρεβλώνουν τις αλήθειες αυτές και δίνουν κακό προσωπικό παράδειγμα.

Υπάρχουν άτομα ή ομάδες πληθυσμού που η θρησκεία σας ξεχωρίζει από τους υπόλοιπους πιστούς, θεωρεί α priori αμαρτωλά ή κατώτερα;

Το γεγονός πως στο κέντρο του Χριστιανισμού υπάρχει ο σταυρός του Χριστού σημαίνει πως υπάρχει ένα πρόβλημα αρκετά μεγάλο για να χρειαστεί ο Υιός του Θεού, όχι απλά να κηρύξει την αλήθεια, αλλά και να πεθάνει. Η Αγία Γραφή λέει πως αυτός ιλασμός 'εστι περι τών αμαρτιών ημών ου περι τών ημετέρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περι ὅλου τοῦ κόσμου (Α΄ Ιωάννου 2,2). Όλοι οι άνθρωποι έχουμε φύγει μακριά από το Θεό, αρνούμαστε να παραδεχθούμε ότι είναι ο δημιουργός και βασιλιάς του σύμπαντος και πως του οφείλουμε λατρεία και υπακοή. Αυτή είναι η ουσία της αμαρτίας. Εκεί βρισκόμαστε όλοι: πάντες γὰρ ἡμάρτον (Ρωμαίους 3, 23)

Επειδή από αυτή την κατάσταση μας σώζει όλους ο Χριστός, η γνήσια μετάνοια και πίστη δεν επιτρέπουν στο χριστιανό να πιστέψει πως είναι «καλύτερος» ή «ανώτερος» από οποιονδήποτε. Αντιθέτως, αγαπάει περισσότερο όλους τους ανθρώπους επειδή ο ίδιος έλαβε το δώρο της συγχώρησης εξαιτίας της χάρις του Θεού μόνον, και είναι έτοιμος να μεταδώσει την αλήθεια και την αγάπη που έλαβε.

Διεκδικεί η θρησκεία την ανώτερη γνώση σε σχέση με την επιστήμη και ποια είναι η σχέση της με το κοσμικό κράτος;

Εξαρτάται για τι είδους γνώση μιλάμε. Η επιστήμη έχει τη θέση της για να γνωρίσουμε τη δημιουργία του Θεού, την τάξη και τους νόμους του σύμπαντος. Η επιστήμη δεν εμποδίζει κανένα να στραφεί στο Θεό, το αντίθετο είναι πιο πιθανό. Ο Θεός, όμως, είναι «έξω» από τη δημιουργία, μας μίλησε πολλές φορές και με πολλούς τρόπους και τελικά μας φανερώθηκε μέσω του Χριστού (Εβραίους 1,1). Ο Τριαδικός Θεός αποκαλύπτεται, δεν αναλύεται. Φανερώνεται! Ο δε άνθρωπος τον πλησιάζει με πίστη. Η Εκκλησία πρέπει να μένει ανεξάρτητη από οποιαδήποτε κοσμική εξουσία. Ο ρόλος της είναι να οδηγεί τους ανθρώπους στο Χριστό, να ερμηνεύει τις εκάστοτε προκλήσεις με βάση το Ευαγγέλιο, να υπηρετήσει τις ανάγκες με πνεύμα θυσίας. Για να μπορεί να λέει την αλήθεια του Ευαγγελίου και να την βιώνει, πρέπει να είναι αδέσμευτη από κάθε πολιτική εξάρτηση σε όλα τα επίπεδα.

Μήνυμα/ ευχή για τη νέα χρονιά

Στην αφήγηση του Ευαγγελιστή Λουκά, ο άγγελος λέει στους βοσκούς: Μην τρομάζετε! Σας φέρνω ένα χαρμόσυνο άγγελμα, που θα γεμίσει με χαρά μεγάλη όλο τον κόσμο: Σήμερα, στην πόλη Δαβίδ γεννήθηκε για χάρη σας σωτήρας –κι αυτός είναι ο Χριστός, ο Κύριος (κατά Λουκάν 2, 10-11). Εύχομαι αυτό το μήνυμα να γίνει προσωπικό βίωμα σε κάθε άνθρωπο σε όλο τον κόσμο: ο σωτήρας που γεννήθηκε, να γίνει προσωπικός σωτήρας και Κύριος στη ζωή μας. Μόνο έτσι αλλάζει εσωτερικά ο άνθρωπος, γίνεται «καινή κτίση», συμφιλιώνεται με το Θεό και τότε με καινούργιες δυνάμεις υπηρετεί καθαρά τους συνανθρώπους του, τον τόπο του, το Θεό. Να αλλάξουμε μέσα μας πρώτα για να μπορούμε να βοηθήσουμε στην αλλαγή της κοινωνίας, κι όλα αυτά για τη δόξα του Θεού (Ρωμαίους 11,36).

Πηγή: [HUFFINGTON POST, 30.12.2016](https://www.huffpost.com/entry/2016-12-30)